

Bratislava zdraví Prahu, prípadne aj Rio!

Motto:

*Žijeme v čase prehlbujúcej sa krízy, ktorú Angela Merkelová označila za najväčšiu od čias II. svetovej vojny. Nielen jednotlivci, ale aj celé štáty dlhodobo žili a žijú na dlh, ktorý zrazu nemá kto splácať. Aj keď sa zväčša hovorí len o finančnom či ekonomickom rozmere tohto dlhu, aspoň tak alarmujúci a dlhodobo narastajúci je aj dlh vo sfére ekologickej, environmentálnej, sociálnej, kultúrnej a etickej. Táto situácia dozrieva dlho, avšak tí, ktorí mali v rukách moc, si pred ňou zatvárali oči a odmietali reagovať na varovné signály a prognózy...Dosiaľ najvýznamnejším míľnikom v starostlivosti o životné prostredie v jeho dialektickej jednote s udržateľným ekonomickým a sociálnym rozvojom bol Summit Zeme v r. 1992 v Rio de Janeiro. Na jeho 20. výročie pripravuje OSN podobne veľkú konferenciu s názvom Rio+20 s cieľom pomenovať problémy a pokúsiť sa eliminovať neudržateľné trendy vývoja sveta, zlepšiť fungovanie globálnych inštitúcií a ozeleniť ekonomiku. Jedno z rozhodujúcich slov vo všetkých týchto procesoch by mali mať tretí sektor a vedecká komunita s dôrazom na tie disciplíny, ktoré sa zaberajú životným prostredím, udržateľnosťou a kvalitou života. Oficiálne kruhy u nás ani jednej z vyššie uvedených skutočností nevenujú náležitú pozornosť a aj preto sa 29. novembra 2011 stretli zástupcovia vedeckej komunity, experti z mimovládnych organizácií a ďalší kompetentní zo Slovenska, Českej republiky a Rakúska, aby sa vzájomne informovali o svojom videní problémov a východísk. Na záver prijali odporúčania zainteresovaným subjektom na globálnej, národnej i miestnej úrovni.
(Z preambuly Záverov a odporúčaní konferencie Cesty k udržateľnejšej budúcnosti...)*

Vážené dámy, vážení páni

niekto sa môže v tejto súvislosti oprávnene pýtať, prečo takú pozornosť venujeme minulým a budúcim konferenciám. Veď čas a energiu by bolo treba venovať takým aktuálnym a akútnym problémom, ako sú príčiny a environmentálne súvislosti stále zjavnejšej globálnej krízy, reforma Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, príprava zákonov a podobne, ale aj takým výzvam, ako je súčasná bezprecedentná devastácia Tatier, či Šumavy trasovanie diaľnic cez chránené územia, či Damoklov meč, visiaci nad prírodnými a kultúrnymi hodnotami našich miest.

Môžete sa tiež pýtať, ktorá konferencia čo vyriešila, aby bol dôvod venovať jej takú pozornosť.

Tak teda, pokúsim sa o pár odpovedí na Vaše nahlas nevyslovené, ale možné a legitímne, otázky:

Hovorí sa tu o Riu a Riu+20. Iste, ani Summit Zeme, akokoľvek bol pamätný a jeho výsledky dôležité, nezmenil chod sveta. Na rozdiel napríklad od Jaltskej konferencie nevytvoril (našťastie) nič na spôsob nepreniknuteľnej železnej opony, ale ani (žiaľ) nespochybniteľný, všeobecne rešpektovaný a sebazáchovný morálny imperatív úcty k prírode. Keby sa tak bolo stalo, súčasná kríza a obavy z budúcnosti by nemali také hrozivé kontúry.

Ak bude reč o Riu, nebude to len preto, lebo bez neho by – logicky – nebolo ani Ria+20, ktoré je možno poslednou šancou na to, aby sa svet spamätal a zmenil svoje neudržateľné smerovanie, ale nebolo by ani viacerých dlhodobých procesov – od snahy o redukciu skleníkových plynov až po miestne Agendy 21, nebolo by celosvetového ohlasu koncepcie udržateľnosti a jej vedeckých implikácií, nebolo by mnohých aktivít, programov a inštitúcií a zrejme by nebolo ani globálneho environmentálneho étosu a pocitu spoluzodpovednosti, ktorý, napriek všetkým pokusom o jeho marginalizáciu, z roka na rok silnie.

Dnes sa veľa hovorí o tom, že, nielen nám, ale i celej Európe ba svetu chýba spoločný, príťažlivý príbeh. Myslím si, že aj pre tých – ktorí sa osobne nezúčastnili tohto 21-ročného konferenčného maratónu s etapovými zastávkami v Luzerne, Sofii, Aarhuse, Johannesburgu, Kyjeve, Belehrade a Astane môže byť príbeh, ktorý sa začal písať v Dobříši a Riu zaujímavým a inšpiratívnym príbehom.

Minulú sobotu sme mali na Slovensku predčasné parlamentné voľby, ktoré rozhodli okrem iného o tom, že po 20 rokoch sa vrátim - opäť ako nezávislý poslanec so zelenou agendou – do poslaneckých lavíc. Chápem túto skutočnosť jednak ako možnosť nadviazať na to, čo sme začiatkom 90. rokov minulého storočia na politickej scéne robili a zároveň – možno trochu nesebakriticky – ako pokus prevziať štafetu po skvelých osobnosti československej environmentálnej politiky, akými boli Josef Vavroušek, Bedřich Moldan, Ivan Dejmal a ďalší. Tak mi ,prosím, držte palce a občas aj pomôžte!

Teším sa na spoluprácu a želám úspešné stretnutie,

S úctou a priateľským pozdravom

Váš

Mikuláš Maňo Huba, Bratislava, 14.3.2012

